

KANADSKÉ LISTY

"Publications Mail Registration No. 09820"
Agreement No. 40012841.

388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116. mirko388@attcanada.ca

No.5-6, Vol.26., květen-červen--May-June 2002.

CHATTANOOGA CHOO CHOO

Koncem dubna se vracím ze slunné Floridy do Kanady tzv. "sněhových ptáček"/snowbirds/. Jde o stovky kanadských občanů, kteří se vyhnou kanadské zimě celých 6 měsíců. Cesta autem z jižního Ontaria po dálnici č.95 /přes Pittsburg a Savanau, trvá 2-3 dny. Poněkud kratší je cesta po dálnici č.75 /přes Atlantou/. Tato trasa vede přes město Chattanooga ve státě Tennessee, kde se lze ubytovat v moderním Holiday Inn-u. Je to vlastně budova býv. nádraží, odkud vyjížděl známý vlak, zveřejněný v písni "Chattanooga Choo Choo". Zdá se, že největší počet našich krajanů je kolem St. Petersburgu. Významnou kulturní atrakcí pro návštěvníky našeho původu je bezesporu Galerie Mistra Albina Poláška, autora sochy Radegasta /na Radhošti/, která se nachází v krásném městečku nazvaném Winter Park, nedaleko Orlanda.

"Asi se budu muset oženit," posteskl si velice starý mladěnek. "Muset? To snad ne!" "Opravdu? Vždyť už sotva chodím, prát sám nemůžu, v celém bytě je nepořádek..."

U staříčka se schází celá rodina, neboť to vypadá, že nejstarší člen rodu brzo vypustí duši. "Uděláme mu pohřeb první třídy," navrhuje nejstarší syn. "Škoda vyhazovat tolik peněz," já myslím, že postelí pohřeb druhé třídy," odpoví mladší syn. "Ale přece pohřeb třetí třídy také není nejhorší," rozzumuje nejmladší. "Když bude potřeba," šeptem se ozývá umírající staříček, "tak já půjdu na hřbitov pěšky."

Potkali se dva Skoti před obchodním domem: "Co jsi kupoval?" "Barometr." "Pro pána krále, takhle rozhazovat peníze! Copak u vás doma nemá nikdo revma?"

V Česku vzniká národní garda

Měřín - (gag) Akci z jiné planety byla vikendová sešlost dvou stovek mužů středního věku, kteří celý den domlouvali s armádní generálními vzhledy české obdoby americké Národní gardy.

Manažer sedí vedle nezaměstnaného, ředitel firmy s dělníkem. Restaurátor se pře s prodejcem motocyklů, laborant zase s hasičem. Filmový producent Václav Marhoul pak cosí sjednává s genetikem a o kus dál se lékař pře s konstruktérem letadel, kterého občas podpoří příližeji učitel dějepisu. Tito lidé zastupují dalších několik set nadšenců, kteří se pravidelně zúčastňují dobrovolných vojenských cvičení. Jen těžko se zřejmě najde pestřejší směs než tihle civilisté.

"Ještě před pár lety by šlo o něco nepředstavitelného," srovnává František Koch, který se žije pronájemem historické vojenské techniky - například i k filmům Kolja či Tmavomodrý svět.

Dvě špičkové cvičené rotu takzvaných aktivních záložníků, které mají velmi blízko k obdobným záložním jednotkám v USA či ve Švýcarsku, v Česku již existují: strašnická mechanizovaná rota a prostějovská výsadková rota speciálního průzkumu.

Zkušenosti z jejich přípravy se pak promítly do zákona o dobrovolných aktivních zálohách, který minulý měsíc prošel parlamentem a čeká již jen na podpis prezidenta Václava Havla.

Ve Strašicích se dnes formuje další, tentokrát tanková rota. V Chrudimě zase jednotka výsadkářů. A náčelník generálního štábu Jiří Sedivý jde ještě dál, když hovoří o obdobném výcviku pilotů letadel a vrtulníků, zpravidla bývalých armádních letců, kteří dnes působí v aerolinkách.

Vojáci aktivních záloh mají vojenskou výstroj doma a v případě potřeby se do několika hodin hlásí u svého mateřského útvaru.

"Může k tomu dojít při živelních pohromách nebo při masivnějším nasazení armádních jednotek v zahraničí. Roty aktivních záloh jejich roli převezmou na nezbytný čas doma," vysvětluje generál Jan Dunca. 8/4-02

Kavan má předsednictví v OSN téměř jisté

Praha - Více než roční kampaň ministra zahraničí Jana Kavana za zvolení předsedou Valného shromáždění OSN s největší pravděpodobností přinese kýžený výsledek.

Díky cestám především po zemích třetího světa a také lobbingu svého bývalého náměstka a nyní velvyslance při české misi OSN v New Yorku Hynka Kmoníčka má Kavan velkou šanci, že takzvané divoké hlasování letos v září vyhraje. Podporu mu vyslovilo už sedmdesát členů OSN ze 189. "Kromě toho víme o desítkách dalších zemích, které Česko také podpoří, jen nám to oficiálně nepotvrdily," řekl Kavanův mluvčí Aleš Pospíšil.

Současný ministr svému cíli podřídil

díl velkou část svých aktivit a jen přímá kritika ze svých mnoha cest téma své kandidatury vynechá. To je solí v očích zejména opozičních poslanců, kteří Kavanovi vyčítají, že zanedbává českou zahraniční politiku ve prospěch osobních ambicí. Také ho kritizují, že se na post nominoval sám a až dodatečně si to nechal posvětit vládou, přitom jde o post reprezentující Českou republiku.

Kavanovy vyhlídky na zvolení jsou dobré také proto, že jediným protikandidátem je Bělorusko s dikrátorem Lukašenkem v čele, a pro tuto zemi demokratické země ruku nezvednou. Český ministr tak potřeboval získat především podporu v zemích, z nichž mnohé mají k demo-

kracii daleko. Proto mu také bylo vyčítáno, že ustupuje z přímé kritiky Kuby za tamní stav lidských práv, aby získal na svoji stranu rozvojové země nakloněné kubánskému režimu. Letos český diplomaté návrh "kubánské" rezoluce skutečně nepředložili s odůvodněním, že by dokument zřejmě neprosadili.

Přes solidní podporu své kandidatury hodlá Kavan v květnu kampaň za své zvolení vystupňovat. "Pokud se Bělorusko kandidatury nevzdá, začneme se hlasitěji prosazovat," uvedl Pospíšil.

Pokud Kavan dosáhne vytouženého postu v OSN, stane se zřejmě jedním z nezaměstnanějších politiků. Kandiduje totiž také v červnových

volbách a má slušnou šanci, že se stane i poslancem. Kromě toho je také jedním z českých zástupců v Konventu EU, který má načrtnout budoucnost evropské integrace.

Šéf české diplomacie však nepochybuje o tom, že všechny tři funkce zvládne. Zároveň odmítá, že funkce předsedy Valného shromáždění OSN je jen symbolická a nemá příliš velký význam. "Tento post je jednou z nejnáročnějších funkcí v multilaterální politice," napsal Kavan v jednom ze svých článků.

A když mu New York nevyjde? Ještě než před rokem oznámil kandidaturu do OSN, projevil zájem o post velvyslance ve Velké Británii...

JOHANNA GROHOVÁ

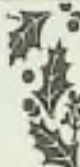
Ústavní soud se zastal rolníka

Brno (san) - Ústavní soud se včera zastal soukromého zemědělce Miroslava Šilara z Horní Cermné u Ústí nad Orlicí. Ten od roku 1994 marně usiloval o to, aby mu zemědělské družstvo vyplátilo příslušný podíl na majetku, neboť chtěl hospodařit sám. Šilar musel v roce 1956 vstoupit do JZD se dvěma koňmi, devíti kravami a dalším majetkem. K rozhodnutí, že z družstva vystoupí, dospěl však až poté, co se JZD v roce 1992 transformovalo na zemědělské družstvo a nové vedení mu odmítlo odpovídající podíl ve výši půl milionu vyplatit. Po letech sporů tak dnes pětasedmdesátiletý soukromý zemědělec dosáhl toho, že Ústavní soud nepřiznal verdikty zrušil, a Šilar tak má velkou šanci získat svůj podíl zpět. Verdikt je důležitý i pro stovky dalších lidí, kteří se soudí se zemědělskými družstvy o své podíly.

Grebeníček se znovu vyhnul soudu

Uherské Hradiště (san, mai) - Bývalý vyšetřovatel StB Alois Grebeníček se znovu vyhnul soudu.

Grebeníček, obžalovaný z mučení politických vězňů, se procesy vyhýbá už pět let. Dříve se ve dnech, na které bylo stanoveno soudní líčení, nechával hospitalizovat. Včera soud kvůli jeho chorobě zasedal přímo v nemocnici v Uherském Hradišti. Grebeníček však změnil taktiku a nemocnici opustil. Předsedkyně senátu Radomíra Veselá proces znovu odročila. Za celých pět let nevyužila žádné zákonné možnosti, jak Grebeníčka k soudu dostat. Bývalí političtí vězňi jsou přesvědčeni, že Veselá nechce Grebeníčka odsoudit, protože je bývalá komunistka.

Přijde Skot k lékaři: "Pane doktore, kolik by stálo vytržení stoličky vlevo?" "Dvě libry." "Tak mi ji, prosím, jenom vyviklejte."

Zákaznice říká v obchodě pokladní: "Včera jste se spletla o padesát korun." "To jste měla říct, paní, hned včera, teď už je na to pozdě!" "Dobře, tak já si ty peníze nechám..."

Maskotem sociálních demokratů pro letošní sněmovní volby bude rozesmáté blondaté dítě v tričku s růží. Obrázek Socánka, který je podle předsedy strany Vladimíra Špidly čistě náhodou podobný volebnímu manažerovi Karlu Kobesovi, představilo novinářům vedení strany na tiskové konferenci.

Kanadské Listy

INDEPENDENT PUBLICATION
IN CZECH LANGUAGE.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Secretary of the Editorial Board:
Jana Janečková-Bayerová.
Tel./905/ 278-4116.
E-mail: mirko388@attcanada.ca

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave.,
Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

List vychází 6x za rok.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	\$ 19:00
záměrně, jako tiskopis ...	\$ 24:00
USA, letecky ...	\$ 28:00
záměrně, letecky ...	\$ 34:00

Sdělení čtenářům v České Republice:
Min.předplatné ve výši 200 Kč lze
poslat na: PAVEL SVOBODA.
Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

V Edmontonu žije dr.Karel Smolek, prominentní občan Roztok u Prahy do srpna 1968.--Baťovec Antonín Červinka, nar.1920, zemřel v Amsterdamu /při návratu z rodné země/ v r.1991. Jeho paní, Míla Šutová-Červinková, zemřela v Trentonu v r.1995. Oba jsou pochováni ve Frankfordu-Batawě.--1.6. se bude v restauraci Praha na Masaryktownu slavít devadesátka známého hud.skladatele Jiřího Traxlera. Přislíbil účast.--U Niagarských vodopádů bylo otevřeno hortikulturní středisko pod názvem Mosaiculture Garden.--Tisk na jižní Moravě

Vlad.Čech v revue "Welt
stern World", č.3/2002:

Hallo Kanada!

Psal se květen 1974, my přistáli
v Torontu a roztočili další kolotoč život-
ních epizod. Vystřídal jsem řadu zaměst-
nání, stavěl jsem trajlery, montoval sně-
hové pluhy, jezdil jako řidič velkých limu-
zin. Naposled jsem vlastnil několik mobil-
ních jidel. S jednou jsem jezdil sám,
další pronajímali. V kanadských továrnách
není běžná kantýna nebo jídelna. S auto-
maty jsou neřídká problému, protože
potraviny v nich nebyvají vždy čerstvé
a následkem jsou zdravotní problémy děl-
níků. S takovou pojízdnou jídelnou, což je
menší skříňový nákladák, ohřeje několi-
krát za den až dvacet továren a firemček.
Dělníci si většinou koupí černou kávu
a nějaký sendvič. Musíš být slušný
a korektní, přitom práce musí odpádat.
Zastávka trvá pět, maximálně deset minut.
Pak popojedeš dál.

Málokdo udělal pro naši
vlast ve Winnipegu víc, než
manželé Jerry a Emilie Ka-
zilovi. /Paní žije v Teulon.

IN MEMORIAM

Známy torontský krajan František Ječmen zem-
řel 20.3.2002. Narodil se 16.11.1912 v Cho-
cenicích u Plzně. Sloužil u dragounů v Klatovech a do února 48 provozoval ob-
chodní činnost v Plzni. Puč mu rozbil manželství, protože do exilu musel ode-
jít sám. V Torontě pracoval tvrdě a po nocích u firmy Smith Transport, přesto
se uplatnil v krajaňském životě: v Kampeličce a na Masaryktownu, který miloval.
Posteskl si mnohokrát, že už to není prostředí, které v 50.letech pomáhal budo-
vat: "...už nemáme růžovou zahradu /viz obrázek vpravo dole/, není symbolický
pomník našim velikánům /TGM, dr.Benešovi, gen.M.R.Štefánikovi/, ty tam jsou lí-
py a pamětní kameny..." František měl však štěstí, když si na závěr života na-
šel obětavou paní Martu, která se o něho postarala až do jeho posledního dne. MJ

věnoval v poslední době značnou po-
zornost kanadskému Tomáši Baťovi.
Hlavně se diskutuje převoz ostatků
Jana A.Bati z Brazílie do Zlína.--
Kan.umělkyně L.Josewiczová svými
houslemi nadechla Prahu.--Níže uve-
dený fejeton o slepici napsal 15.10.
1960 umělecký fotograf Ant.Večera,
poúnorový exulant a býv.skaut z Na-
pajedle.--Vítěz "Zlaté přílby" v
Pardubicích Franta Juhan zemřel
ve Vancouveru, BC. Nyní přinesl "Ob-
časník" hist.skupiny Zprav.brigá-
dy informace o jeho účasti v Praž-
ském povstání v květnu 1945. Dě-
lal spojku na motocyklu s přívěsem.
--Předsedkyní ČSS v Montreálu je
A.Valdštyňová, jednatelkou M.Fuch-
sová.--Sousoší Ley Vivotové zdobí
nyní také ruzyňské letiště. Přáte-
lé říkají, že je posedlá lavičkami.
--Prof.R.Luža vyslovil názor, že v
letech 1956-1965 dr.Jiří Škvor-Pa-
vel Javor, jako agent čs.kom.rozvěd-
ky pod krycím jménem "OREL", "se
dostal za hranice přípustnosti. Ja-
ko vedoucí člen našeho exilu a čle-
nů Předsednictva Rady svob.ČSR prostě
neměl už v jakékoli funkci tak daleko spolupracovat s Prahou.
Ten prostě neměl dělat dubla".--Ve filmu "Tmavomodrý svět" bylo
vysloveno jméno V.Kohlíčka. Byl v 50.letech velitelem Mirova.
Žije v Brantfordu, Ont. Do Kanady se přistěhoval v lednu r.1970

Chatham, Ont.:15.6.1958: Pouč-
k sv.Antonickovi a Hold Čecho-
slováků rodné zemi. Průvod mě-
stem vedl předseda ČSNS Fr.Ně-
mec. Na jednom alegorickém vo-
ze představoval vězně v kom.
koncentráku exulant Jiří Pro-
kop z Pardubic.

a na cestu si
vypůjčil od Pa-
pánkova Fondu
pro čs.uprchlí-
ky ve Vídni.--
Ve Vancouveru,
BC zemřel býv.
hon.konsul ČR
Mirek Herman.--
Předsedou slov.
evang.sboru v
Torontě je Da-
niel Lovás.--Ji-
ří Kořistka osla-
vil "75".--Na
Velehradě zemřel
P.Jiří Novotný,
81.Působil v
Montreálu 1973-
1990.--XVII.Svě-
tový den mládeže
bude v Torontu
koncem července
2002. Sv.Otec má
přijet.--Hledá
se Jiří Beneš,
syn kožešníka v
Praze, Na Příko-
pech.Má asi 75.

"Naše Hlasy",
15.října 1960.

SLEPICE - NEPŘÍTEL

— AVE —

Jsem osobou tolerantní. Nechej do
světa: plného zmatků, zloby a křiv,
pijnastů nepříteľů nová, ale mám
již slepic plné zuby. Plně pravdě pře-
vím plný průchod přínalosti.
Nevím, kdy má nenávisť k slepicím
přeměnila. Někdy v šerém dávnos-
tství mého dětství, kdy jako útlé ne-
milující jsem musel pomáhat kolem
chalupy. Když tak vzpomínám zpět na
onu krásnou dobu, jediným stínem
slepice přibíhajícími se sím kuřecí
slapce-kohouta: prosím je sít kuřecí
havi, všeobecně nazývané drůbež. Sle-
pice obzvláště. Snad má prvopočetní.
ni neláska byla ovlivněna stálým zane-
táním dvora,--vše jak na nervydu-
cim je zametání dvora uprostřed hři-
na slepice, které vám létají kolem hlavy
a bezcitně používají právě vyčištěné
části ke svým nepřelchám. Byl dvůr
a jeho číštění mou zodpovědností, hlav-
ně za vládních sobotních večerů, kdy
má starší sestra používala dvůr a
srádkání s Ferdu od sousedů. By-
val jsem krutě trestán za neromantic-
ké a nearomatické nehody, které se
připletly Ferduvy nebo mé milné
sestře pod noky a má začít vůči sle-
picím rostlo kubickou rychlostí. Říkala
sestře mezi pohledy -- proč je ne-
naučíš slušnosti? Zkusili jste již ně-
kdy slepice něčemu naučit? Jsou to
prachpřítomá stvoření: vezme na to jed,
že jsou! Lva naučíte sedět na židli.
slona dělat stojky ale slepice! --

Pákejte v paměti a zkuste si vzpo-
mout na jeden jediný případ, že někde
nějaký cirkus měl číslo cvičených sle-
pic! Maré, přátelé, maré! Slepice
nikdy nikdo něčemu nenaučil! Co já
se jich nahonil metlou po dvoře. Do-
kládám jemu, že začaly pronikavě
křákat, vyvolávaly mámu z kuchyně
a já dostal několik dalších pohledů.
Říkávala: "Khlu mizerná, vajíčka ti
dávají, maso ti dávají a ty jim s ten
krátký a už se ji rukou číns neslešle-
ním," a jen se ji zívko mihalo. Slepice
to kvitovaly se zadstívkou radostí. A
já mohl pouze zchlazovat záhu předst-
vami slepice na pekáči a mých zubů
s radostí ji tihající na kousky.
Jo, slepice na pekáči! Vše jak to
dopadlo. Slepice se dostala na
pekáč. Jen když přistála, nosit vajíčka
a to pak byla stará jako Metusalem.
Což o to by nešlo: mladí spořádá všeli-
jaké sousto s chutí, hlavně je-li seřeno
pomstychtivou radostí. Ale v rodině
jako naše, kde bylo děcek plná chalu-
pa: se taková slepice rozdítila podle
zákonů dědičnosti: poslušnosti, státi a
jednoduché fyzické síly. Ve všech
těchto kategoriích jsem já figuroval
dobře v poradi a tak jsem pověřenou
obírat slepici křiky. Obírat slepici křiky
je procesem neradostným, ke kterému
se člověk uchýlil jen z nutnosti u-
chránit holé živobytí a já mival v noci
sny: že obíráš slepici křik se mi ješ-
te žaludku vysmívá, jak na mou mar-

nou pomstychtivost vyzrál.
Když jsem povyrostil, snažil jsem
se ignorovat dětstvím zrozené nepří-
telství mezi mnou a slepicí. Jednak
jsem již dvůr zametat nemusel, do té
funkce byl uveden patřičně pádné můj
mladší bratr, jednak jsem si dokázal
urvat lepší sousto z počených slepic,
než byly křiky a jednak jsem se cítil
nad slepici morky povznesen. Ale kde
pak slepice, aby mne nechaly v klidu.
Projížděl jsem se třeba po návsi na
otevřené napucované bicyklu, ohro-
muje přihlížející divčí pokolení svým
uměním. Však víte, jak se to dělalo.
Pod žánkem, nad žánkem, se sedadlem
s rukama v kapsách, s nohama za
krkem -- a když jsem zakončoval ex-
hibici parádní jízdou bez řidiček, sly-
šelo se pukající srdce děvčat, vyční-
se odněkud slepice, roztláhly křídla a
zobáky v splešnění skřížotu, vpletly
se pod kolo a já se natáhl do slepice
a hlavy na návsi jen to bříklo. Pra-
pice vítězně odřičely do bezpečí kur-
níku a já vs změl pokřivených vidle-
rozbitých kolen a zřetelované reputa-
ce měl jen vyhlídku na výsměch děv-
čat a hromy a hlasy od táty za roz-
bité kolo. V takových chvílích jsem
nenáviděl slepice nenáviděl neporovna-
telnou. A bezmocnou.

Nuže, dospěl jsem. Není mámy. aby
mi nějakou vsolila za špatně zamete-
ný dvůr, není táty aby odpálal imen-
při pohledu na z kola udeřanou osmi-
ci. Není vlastně ani dvora, ani kola
a živou slepici jsem neviděl ani ne-
pamatuji. Řeklo by se, že život je nyl-
pohodou. Byl by by hy, kdyby nebylo

slepice.

Stalo se, že jsem začal kariéru, kte-
rá mne píváží mezi lidmi: do společno-
sti, na hostin a bankety a "cepcce. Vi-
te, přirozené, co sr servuje na hosti-
nách, banketech a recepcích naší do-
by. Oviem. Kuře, slepice, kohout, kro-
can, zkrátka tenhle pernatý dobytek.
Možná, že vám to nikomu nikdy ne-
připadlo: ale s v těch mrtvých žije
nenávisť ke všemu lidskému. Ke mně
alespoň zcela určitě. Pamatuji na mou
prvou příležitost sedět na banketu ve
velkém městě, vedle překrásné dívky
a jejich nobl rodičů. Naservovali ku-
ře, tři vidličky na jedné straně, tři
nože na straně druhé a prkenný čí-
ník v pozoru za pády. Tož domácí styl
jezení kuřete, jak jsem si na něj pa-
matoval z dob mládí, a zjevně očeká-
vaný styl jezení kuřete v přítomnosti
překrásné dívky. nobl rodičů, piket-
ného číšníka a tři vidličky, jsou nebo
a dudy. Nekeřte, že se vám to již
také nestalo! Pamatuji, jak jste se
začali potit? Jak jste si opatrně vy-
brali jednu vidličku a jeden nůž, jen
aby jste zjistili, že nobl maminka
té slečny si vybrala jinou vidličku a
žádný nůž? Pamatuji se, jak čítník
za vámi uskl, když jste zabořili vid-
ličku do zlatové opečeného tvora na ta-
lenu -- a ona vám zůstala pevně vzet
v nějaké hosti? A jak jste se ji mar-
ně snažili vytáhnout? A když jste již
konečně ze zoufalství nad významné
povytápným obočím společností lo-
lem stalo -- a za stálého syčání čí-
níka za vašimi rýhmi--mnohé vidličky na
nůž -- pamatuji se, jak jedna polo-

vina kuřete od osvobozené vidličky le-
těla směrem k dceruščině výstihu a
druhé do klína pana otce? Oh boy,
já si to pamatuji! A trvalo měsíce, než
jsem si znovu dovolil opatrně drbnout
do kuřete nožem a vidličkou
A když v jiném městě, za přítomnosti
jiných krásných dam a jiné slavné
hostiny vám jemně naznačili, že vlast-
ně můžete jíst kuře prsty, pamatuji se,
jak jste honem své lopatovité dlaně
schováli do kapsy a tvrdili, že vám lé-
kař kuře jíst zakázal? A při tom jste
byli hladní jako vlci? A vyžítali osu-
du před vámi nedaroval ručičky hous-
lisy, nebo prstičky zlodějské, místo těch
vašich zednických? Já si pamatuji!
Pamatuji si také, jak jsem z celé hosti-
ny pouze vyplil vodu z citronem: kte-
rou čítník přinesl každému hostu, a
podivné místo, pamatuji se, jak byla
přítomně teplá a jak na mne všichni
vyvalili oči. A jak jsem vyvalil oči
já, když ostatní spoluhodovci použili
"limonády" na myši rukou.
Inu život jde dále. Dobytí živobytí
mne nutí chodit na recepcce, bankety
a hostiny dále, dále musím utpělivě
trpět když jsou mi pod nos automatic-
ky předkládána počená, smažená, na-
divaná, dušená, vařená, obalovaná, po-
prkovaná omáčkovaná a jiná a ji-
ná kuřata.
A dále musím být připraven na nějaký
podfuk, které mi můj nepřítel čísto
jedna stroji, i když třeba zdánlivě ne-
škodně rozřetován v kuřecím salátu.
A nevyhnutelně se připravuji na pocit
těch chudáků Italů, co se na oně svat-
bě otrávil masem. Masem slepice.

Z České republiky a Slovenska

K níže uvedenému článku "Komunista katolíkem": sluší dodat, že zmíněný politik v době "nepohody" pracoval obětavě jako obyčejný múrар/zedník?/ při opravách spišského hradu a že se do ÚV-KSS dostal tři týdny po zvolení Gorbačeva gen.taj.KSSS v Moskvě. /Pán prezident Schuster navštíví Toronto v půli května t.r./--Agent provokatér a později vyzvědač v USA, dr.Vlastislav Chalupa, se znovu dostal do několika novin v ČR. Upozornila na něho býv.primátorka Brna a dnes senátorka Líba Lastovecká. Její otec JUDr.Z.Kessler z Ústavního soudu, byl jedním z postižených. Chalupa údajně zavinil zatčení 1.500 lidí a smrt 15ti. Karel Pacner o něm napsal článek v "NF-D" 11.4.2002 a nazval jej "Národní socialista Chalupa sloužil StB". Také měl program na TV-2 a dokončil rukopis čtyřdílné knihy "Československo ve zvláštních službách".--V Rajhradě zemřel 8.4. P.Josef Pazderka, SJ. V letech 1975 až 1999 působil mezi krajany v Londýně.--Dokončuje se stavba Přístavu Pardubice, pro výletní lodě. Primátor Jiří Střítežský se ukázal být výjimečně dobrým "otcem města". Má kolem sebe team uvážených pragmatiků. /Informativní článek měla publikace "Moderní obec". /--Na konsultátu ČR v Kijevě žádá denně o české vízum na 400 Ukrajinců. Z poloviny jsou to lidé z býv.Podkarpatské Rusi.--Jiří Havránek vlastní RM Motorcycle Shop, U Zoologické zahrady 30, 635 00 Brno-Bystrc, tel.05-46-22-27-51. Chtěl by mít všechny vydané ročníky "KL" od roku 1980. Chce je nechat svázat, aby jeho vnuci a jejich děti se mohli dozvědět pravdu". /Děkujeme za vlídná slova uznání a vynasnažíme se, abychom mu vyhověli. /--Spolek přátel Kunětické hory /předseda/M.Šimek/ instaloval na dominantě východočeského kraje již 2 moderní dalekohledy. Na 8. až 9.6. plánuje Mistrovství ČR v mažoretkovém sportu.--Božena Kuklová-Jišová /Vratimovská 483, 199 00 Praha 9-Letňany/ nám poslala knížku "Ver-

IN MEMORIAM

Přes Velké Losiny a specificky od MUDr.Jiřího Zehnuly, jsme se dověděli, že 20.května 2001 zemřel v Praze býv.ředitel

Výzkumného ústavu chovu koní ve Slatiňanech, doc.Ing. Jaromír Dušek, DrSc. Byl to odborník světového kalibru, ale především velký humanista. Když jsem se s ním v roce 1990 ve Slatiňanech sešel, uvědomil jsem si nejen šíři jeho znalostí o koních/poučil mě, že kůň sv.Václava v Praze nebyl lipicán, ale východofříský hřebec ARDO II/, ale navíc mně dokázal, že je hudebním skladatelem: napsal pochod, který se hrál v Cáchách při jízdě 12ti-spřeží kladrubských bílých lipicánů. Poznal jsem jeho otce, když byl v r.1947 ředitelem st.hřebčince v Tlumačově. Mladý Dušek byl nejlepším žákem prof.Bílka a MVDr.Richtera a je to jeho zásluha, že chov černého vraníka přežil nepříteli totality. Na snímku vpravo je hřebec SOLO X, nar.24.4.1982. MJ.

še psané za mříží", 80 stran. /Dějištěm většiny je pověstná věznice pro ženy v Pardubicích v 50. letech. / Autorka nám věnovala též knížku "Krásná nemá paní", 158 stran. V ní zachytila osudy 18ti čs.vlastenek za komunistické krutovlády. Zaujaly zvláště kapitoly o Vlastě Mařákové-Charvátové, dr.R.Vackové a Heleně Kordové. Obě knížky by měly být ve všech veřejných knihovnách a středních školách v ČR.--Na Barandově skončilo natáčení amerického velko filmu "Hartova válka".--V Buštěhradu mají Muzeum spisovatele Oty Pavla-Poppera. --O.Motejl uvažuje o možnosti ucházet se o úřad prezidenta ČR. Jako nezávislý kandidát. --Podpis na žádosti o nahlédnutí do svazků StB musí být ověřen notářem. --"Masarykův lid" vzpomněl, že před 30ti lety zemřel poslanec a novinář z poúnorové vlny Franta Klátil /5.6.1905-19.3.1972/. Patřil k

Komunista katolíkem

Říkají mu buldok, protože je tvrdý a neústupný. Při rozhovoru byl příjemný, usmíval se a několikrát mu dokonce zvlhly oči. To když v zamýšlení hledal odpověď na otázku, která se dotýkala citlivých okamžiků jeho života. Kupříkladu když hovořil o Benešových dekretech a své nemoci.

Ale také dokázal okamžitě změnit atmosféru tím, že nabídl skleničky pálenky. „Je to drienkovica,“ řekl, „ta vyléčila z chřipky i Hillary Clintonovou.“

Když člověk sedí v jeho pracovně v bratislavském prezidentském paláci, pochopí, proč o něm někteří říkají, že je mužem několika tváří. Rudolf Schuster byl komunistický předseda krajského národního výboru, který tajně nechával v kostele křtít své děti.

Komunista, který se stal po revoluci prvním předsedou Slovenské národní rady, se dokázal několikrát vrátit. Ať již jako velvyslanec v Kanadě nebo primátor Košic, kde zrenoval centrální košickou zónu. Jeho kritici mu vyčítají, že město zůstalo po jeho odchodu zadlužené.

Na Slovensku často zaznívá názor, že do prezidentského úřadu mu v červnu 1999, kdy Schuster vyhrál v přímé volbě proti Vladimíru Mečiarovi, pomohla soukromá televize Markiza. Ještě předtím její podpora vynesla do parlamentu Schusterovu Stranu občanského porozumění, miní mediální odborníci. Strana se dnes propadla pod hranici volitelnosti.

Schuster však není jen politik. Napsal několik rozhlasových her, scénářů, ale i knih mapujících jeho působení v politice. 19.4.02 (mš)

nezávislým nár.socialistům, jako Alois Čížek, Luděk Stránský, Ota Hora. --"Občasník" č 1-2/2002, měl článek Mirka Janečka "Terezínští vězňové v Roztokách"/Jen označení "emigrant" autorovi nepasuje. /--J.Dienstbier se uchází o post Vysokého komisaře OSN pro lidská práva. Osvědčil se v Bosně. --Před výroční zprávou Libri Prohibiti /řídí Jiří Gruntorád/ pro rok 2001 musí jeden smeknout. --Když došlo v r.56 k maďarské revoluci, byl v ČSSR klid. Proč? To se pokouší vysvětlit v knize "Promarněná příležitost" franc.autorka M.Blaiveová. --Šéfem sovětských poradců v ČSR před únorem 48 a po něm byli: gen.NKVD Sudoplatov a plk.Ivan Čičájev, krycím jménem Tichonov. --V parlamentu se jedná o zřízení Institutu pro dokumentaci totality. Podobný úřad ve vých.Německu zaměstnává 2.800 lidí. --Kaskáda u luhačovické přehrady je ve stavu zřízení po té, co zloději odnesli, co odnést mohli. Problém se snaží řešit p.starosta Pozlovic J.Mikullec. --Ministr Gross strávil dovolenou v Dominikánské republice u Fr.Janečka.

IMPORTANT NOTICE TO SENIORS

YOU MAY QUALIFY FOR ADDITIONAL BENEFITS

Canada's Old Age Security pays benefits to most people over 65.

For those who have not already been contacted, please note the following:

IF you are 65 or over, with low or modest income, you may be entitled to the *Guaranteed Income Supplement (GIS)*

IF you are 60 to 64 and are the spouse or common-law partner of a GIS recipient, you may be entitled to the *Allowance*

IF you are 60 to 64 and widowed, you may be entitled to the *Allowance for the survivor*

For more information:

☎ 1 800 O-Canada (622-6232)

TTY/TDD devices: 1 800 465-7735

☎ or visit our Web site: www.hrdc-drhc.gc.ca/isp

Canada's Public Pensions
Improving the quality of life of Canadians for 75 years

O LETCÍCH

Tabulku "Sestřely čs.pilotů", od 26.8.do 3.9.40 sestavil historik

Jan Šafařík.--Máme foto svatby K.Drbohlava a Inky Glazarové. Byla 19.9.46 u sv.Ludmily v Praze.--Kniha Milady Vávrové "Rytíři Vysočiny" vyšla v r.1996.--Dolemnou vzpomínku na R.Půdu nám zaslal jeho býv.žák Bob Velvarský z BC.--Nakl."Svět křidel", maj.A.Moucha,P.O.Box 147,350 02 Cheb, oslavil 10.výročí trvání.--Stíhací eso gen.F.Peřina dostal od ministra obrany Tvrdíka pamětní kord. V r.1940 sestřelil nad Francií 14 něm.letadel.--Válečný lékař Karel Macháček zase byl Českou lékařskou komorou pasován za Rytíře českého lékařského stavu.Žije v Anglii.--V "Květech" byl článek "Nebeský jezdec vzpomíná".Hrdinou je gen. Alois Šiška.Zdůrazněna je zásluha jeho trpělivé manželky Vlasty.--MUDr.Hanuš Gross sloužil u 311. Pocházel z Brna.Zemřel 26.9.2001 v Indianapolis,USA, ve věku 77 let.--Letci z Anglie přiletí do Prahy 5.6.a odletí 11.6.--Mezinárodní Festival let.filmů bude v Praze ve dnech 23.až 26.5. Účast přislíbili V.Nedvěd a J.Novák z Austrálie.--A.Václavek /nar.3.1.1917 v Zábřehu/ je ve Váňově seznamu! Na str.138 za Vavřínkem.--V r.1943 přišli v Kanadě při výcviku o život tři muži:Otto Pavlu,Júliuš Šabík,B.Blatný,Svato-pluk Malý a Bohuš Příhoda.--V Šumperku žije čilý K.Kadlec.Zdraví kamarády kdekoli po světě.--Nad.Fond "Tm.světá" vypomohl finančně vdově po letci, která nesplnila podmínky pro vál.náhradu. Zázraky v nálehu podobných případech může dokázat jen: Plk.H.Mellion, 97 Walton Rd.,Stockton H., Warrington,Chesh. WA4 6NR,Anglie.--19.4.zemřel v Brně Ladislav Zadrobilek.--Už jeden rok uplynul od smrti legendárního dr.Jana Gellnera.Jeho tunika, papíry a vyznamenání jsou v let.museu v Trentonu /díky gen.Hullovi/, ale 25th Line v Caledon East,Ont. ještě nenese jeho jméno.Je pochován na veřejném hřbitově v Caledon East,nikoliv v Boltonu.--Bařovec Josef Mikulec zemřel v USA v r.1990. Jeho dcera Darleen Tocik žije v Chilmarm,MA.--Zajímavý život měl slovenský rodák a čs.letec Milan Jakubec. Žije v Torontě, kde nedávno vydal sbírku svých veršů o 158 stranách.--Jan Wiener žije nyní v Anglii. Zatím nevíme,zda v Praze bude kandidovat do parlamentu za ODA.--Jiří Rajlich studuje archivy Luftwaffe. Objasní zatím smrt 150ti čs.letců za války. O.Hanzlíčka např. sestřelil G.Rall,který měl koncem války na kontě 275 sestřelů.V Praze vycházejí další 2 díly Rajlichovy knihy "Na nebi hrdého Albionu".--Vyšel článek "V 16ti letech odešel bojovat do války".Týká se pl.Milana Malého.Přežil Cederu i Tobruk. V 50 letech měl problémy.--V Anglii zemřel známý letec D.Plunkett.Po útěku ze Saganu byl vězněn v Praze s B.Dvořákem.--25.2. zemřel v Anglii František Petr od 311. Mezi pozůstalými je manželka Joan a synové Pavel a Jan s rodinami.--F.Srp se v Praze sešel se spisovatelem Dick Francisem.--"NO"mělo článek "Jeden z mnoha".Týkal se R.Krupici,který přišel o život na Bahamách v r.1943.

"Nikdy v dějinách válek nevděčilo takové množství lidí za tak mnoho tak malých hrdců," řekl Winston Churchill, když chtěl postihnout, jaký význam pro svět mělo úsilí Britského královského letectva v bitvě o Anglii. Československý pilot František Fajtl patřil k oněm hrdcům.

Zdeněk Svěrák

František Fajtl byl nejmladším ze tří dětí malého rolníka z Donína u Loun. Když jako chlapec začal vnímat, že svět je zmítán válkou nebyvalé krutosti, nemohl tušit, že pro letce jeho dospělosti je přichystána tragédie ještě nemilosrdnější, v níž si dobrovolně zvolí svou velkou a nelehkou roli. V roce 1932 dokončil studium obchodní akademie a přihlásil se na Vojenskou akademii v Hranicích na Moravě. Obsazení Československa nacisty v březnu

1939 ho zastihlo jako poručík letectva na základně v Přerově. Následovaly dva měsíce příprav k útěku. V červnu ilegálně opouští protektorát a vydává se jako mnoho jiných československých vojáků nejprve do Polska a potom do Francie. Stává se příslušníkem francouzského stíhacího letectva. (Málo se ví o tom, jak výrazná byla účast našich letců na německo-francouzské frontě. Stovka Československých zničila 158 letounů Luftwaffe.)

Po porážce Francie se konečně ocitá v zemi, která je pevně odhodlána Hitlerovi vzdorovat. Skládá přisluhu věrnosti anglickému panovníkovi a obléká uniformu Britského královského letectva. Po přeškolení na letoun typu Hurricane bojuje v bitvě o Anglii, v klíčové zápasce druhé světové války a 2. října 1940 si zapisuje první úspěch: společně s britským pilotem Blatchfordem sestřelí německý bombardér a se svým posádkou letounem dokáže nouzově přistát. (Celkem má František Fajtl na svém kontě pět sestřelů.)

V jeho kariéře pak zazářila událost, která je v historii RAF ojedině-

lá: V dubnu 1942 se, snad jako první cizinec, stal velitelem britské 122. squadrony "City of Bombay", tedy nadřazeným anglických a také belgických pilotů. Britové tím projevili velkou důvěru nejen jemu osobně, ale vzdali tak počtu všem československým letcům. Když se tehdy loučil s piloty z 313. stíhací peruti, v níž létal jako velitel tzv. A flightu, napsal jim: "Sbohem, třiatřináctníci. Těžko se s vámi loučím. Budu sám mezi

ČESKÉ LEGENDY

František Fajtl

* 20. 8. 1912

voják, stíhací pilot a spisovatel

cizinci, nebudu slyšet česky, nebudu se smát vtipům, které dovedly držet morálku a dokázaly zahánět starosti. Budu vždy hrdý na členství ve 313. peruti... Podaří-li se mi vstřípit váš způsob práce ve vzduchu svým pilotům v nové squadroně, nemohu si nic lepšího přát."

S vyslovením jména generála Fajta se mnohým vybaví název jeho první

knížky Sestřelen. V ní vylíčil své válečné dobrodružství, které nás nepřestává fascinovat. 5. května 1942 byl se svým spítfirem zasažen nad okupovanou Francií. Přestože byl po nouzovém přistání v poli obklopen Němci, podařilo se mu uniknout. Československý pilot v britské uniformě se proměnil v pěšáka a s pomocí francouzských venkovanů potom v civilistu, který dokázal projít Francií až k Pyrenejím, překonat je a skončit svou jednoměsíční pouť ve Španělsku. Tam ho sice čekal frankistický koncentrační tábor Miranda de Ebro, ale také naděje, že ho odud Britové dostanou. To se také po dlouhých průtazích stalo. Fajtl si mění v dokladech jméno na angličtější znějící Fatle, dostává se na Gibraltar a k překvapení kamarádů, kteří se s ním už v duchu rozloučili a rozebrali si jeho věci, se vrací do Anglie a znovu usedá do letadla.

V té době se mu dostává dalšího ocenění: vrací se k proslulé 313. stíhací peruti, tentokrát jako její velitel. František Fajtl patřil k té skupině našich letců, kteří byli na jaře roku 1944 převedeni na východní frontu. V kokpitu sovětských strojů se zúčastnil Slovenského národního povstání a také bitvy o Ostravu.

Ani to ho však v roce 1950 nezachránilo před potupnou internací ve věznicích Mirov, kde strávil sedmáct měsíců pod jednou střechou s těmi, s nimiž svedl vítěznou válku, s gestapáky a příslušníky SS. Sam generál Fajtl píše, že zažil dva údery pod pás. Tím prvním byla bolestná bezmoc vojáka v roce 1939 a tím druhým tábor Mirov. Je příznačné nejen pro něho, ale takřka pro všechny jeho spolubojovníky, které potkal podobný hořký osud, že nežijí s pocitem zampaklosti. Nad hladinou křivd je drží přesvědčení, že pouze splnění, na co přisahali, a jinak jednat nemohli.

Nositel čtyř čs. válečných křížů a britského Distinguished Flying Cross, rytíř francouzské čestné legie, nositel sovětského Řádu za vítězství a dalších vyznamenání generál František Fajtl není postavou velkou. To bylo pro těsnou kabinu spítfirem výhodné. Je však bezesporu velkou postavou lidského zápasu o svobodu. ● Autor je herec, dramatik a scenárista. mimo jiné i filmu Tmavomodrý svět

26.1.2002 zemřel v Anglii gen.let.Jaroslav Šodek,88. Sloužil u 312. Dostal DFC.Foto nám zapůjčila pí B.Hladová. Mezi pozůstalými je jeho manželka Phyllis a synové Jaroslav/Brazílie,a Ladislav/Kanada/.

17.března 2002 zemřel v Henley-on-Thames gen.let.v.v. Raimund Půda,jeden z nejstarších. Pocházel z vesničky Brník u Kostelce n.Černými Lesy,kde se narodil 18.8.1912. V Praze vyšel průmyslovkou a pracoval v Letňanech. Stal se z něho letec-akrobat. Měl úspěch s kpt.Novákem ve Švýcarsku v r.1937.V r.39 se dostal do Krakova,do Francie a do Anglie. S Hubáčkem sloužil u 310. peruti,později se stal instruktorem čs. letců. Po válce se s angl.manželkou Panelou přesunul do Prahy,ale po puči oba zůstali v Anglii. Raimund létal na tryskových letounech pro RAF až do r.1954.Když ovdověl,v r.1988 jsem se seznámil s paní Edith Thomasovou,která byla jeho věrnou družkou až do smrti.Patří jí za to dík.MJ

slavnostní přehlídka záp.letců v Praze v létě 1945:zleva-Fajtl,Jaške,Šejbl,V. Hájek a E.Bušina.

V roce 1993 uspořádali manželé Klímkovi v Přerově vynikající výstavu o čs.letecích v rámci RAF.Na snímku je legendární gen.Karel Mrázek a paní Helga Klímková.Pomáhala svému muži organizovat různé podobné akce i za totality.

--V Kunovicích se začal vyrábět nový letoun Z-400. První stroje míří do Kanady.--V Kuřimi zalétávají nový český vrtulník Bongo.--4 velké becný součástek sestřelených am.letadel z doby války posbíral kolem Rudic lesní dělník M.Žitník. Uvažuje o zřízení muzea.--RAF Association v Anglii vydává revue"Air Mail".Každé číslo má 64 stran.--P.Vančata,Strašnická 14, 102 00 Praha 10, by rád měl informace o dvou čs.letecích.Jsou to:Pavel Bureš-Paul Burres,nar.9.6.1902 v Rohatci a Vlad./Victor/ Havlíček,nar.23.10.09 v Praze. První zemřel 2.12.42 v Patricia Bay,Kanada. Druhý 23.12.42 v Pembroke Docks ve Walesu.--Skupina vál.veteránů byla v Brně.

O VOJÁČÍCH

Br. Josef Hynek se jako předseda zemského výboru Kanada, ČSOL v zahraničí, postaral o to, že plk. R. Nekola má na Prospect hřbitově náhrobní kámen. Za tento obětavý čin mu touto cestou děkují přátelé R. Nekoly, např. Š. Laner, I. Jelínek, K. Wolfe, připravené k vysazení na území ČSSR.

Stáží u kan. armády v St. Jean, Que. prošel také plk. Petr Brouček.

Armáda utratila zbytečně miliardy Kč, např. za zbytečné letouny L-159, za 300 starých tanků T-72, vadné padáky a mlčící kompjútry. O nápravu se snaží Jar. Škopek z MO. -- Arm. gen. Bohumil Boček zemřel 16.10.52 jako vězeň čs. komunistů ve Valdicích a je pochován v Dubicku u Zábřeha. -- Nejlepší článek o zemřelém gen. P. Raichlovi měla "MF-D" 5.3. Měl název "Bojovník, který prožil několik životů". Raichl sloužil v 50. letech jako pobočník: kpt. Karla Černého u čs. "strážních" jednotek v rámci am. armády v Německu, pod krycím jménem Michal Novotný. /Ve skutečnosti to byly elitní bojové útvary,

Duchovní služba české armády má vlastní znak

Brno • Svým vlastním znakem se nyní může pochlubit i duchovní služba Armády České republiky. Nový znak, který vychází z oficiálních heraldických pravidel, poprvé představil včera v Brně hlavní armádní kaplan Tomáš Holub. Znak je rozdělen na dvě poloviny. Na horní polovině s červeným podkladem je dvouocasý lev, spodní modrou polovinu zdobí beránek s praporem. „Beránek symbolizuje jak něco vítězného, za co se musí bojovat, tak nádej“, vysvětlil Holub. Znak bude zdobit například úřední listiny duchovní služby, časem bude zjevné i na odznacích. S jeho použitím na samostatnou vlajku se však podle Holuba nepočítá. *LT-16/2 2002* (jih)

Léto 1940, Cholmondeley Park: JUDr. Hanuš Pressburger a dr. Edvard Beneš. Jistě nemluvíli o partii "bridge", ve kterém Hanuš byl nepřemožitelný.

AGDE, v červnu 1940, před evakuací do Anglie: vojín Ivo Ingr, syn generála S. Ingra. Žije Ivo v Kanadě?

Rudolf Nekola

20.3.1901–1.12.1969.

Teprve po přečtení článku dr. J. Trnky z Paříže si uvědomujeme, co plk. Rudolf Nekola za svého života dokázal. Krajané v Kanadě si na něho vzpomínají, když s plk. Hutníkem cestoval s náborovou misí po Kanadě. Chyba byla, že neměl rodinu...

Toronto 7.9.1952: při otevření nového Čs. bapt. kostela byli zleva: Mirko Janeček, R. Nekola a Jiří Škvor.

Nekola se narodil v Jižních Čechách, v Českých Budějovicích. I jeho rodiče byli Jihočeši, ze seiských rodin. Jeho matka Rosalie, rozená Marešová, pocházela ze statku "u Tvrzáků", z rodiny svobodníků. U Nekolů se dochovalo vyprávění, že v "dávne minulosti", jeden z rodů se vypravil v době křižáckých válek "až do Svaté země" a proto pak již nemusel robotovat; měl statek "jako tvrz", odtud pojmenování "u Tvrzáků" Nekola je tedy ze solidního rodu, jedno z devíti dětí.

Studoval na střední škole, na učitelském ústavě a po maturitě na pražské filosofické fakultě, na Vysoké škole pedagogické a na universitě v Chicagu, ve Spojených státech.

Nekola je velký cestovatel, již v osmnácti letech vyjel do světa: postupně procestoval skoro celou Evropu (od Skandinávie až na jih po Jugoslávii, od Anglie a Portugalska až na východ po Rumunsko), Spojené státy, Kanadu, Jižní Ameriku (Mexiko, Brazílie).

Bylo-li by poměrně snadné vypsat Nekolovy cesty po světě, je naprosto nemožné vypsat všechny jeho články v novinách, které kdy napsal do českých listů v Praze, v Brně, v Chicagu, v New Yorku, v Clevelandu, v Buenos Aires, v Torontu a jinde. Jsou to: fejetony, povídky ("Velká cesta Augustina Heřmana do Ameriky", "Před novým zápasem"), reportáže ("Anglie viděna očima silnic", "Dunajem na jih", "Napřít Spojenými státy", "Cesta do země, nad níž září Jižní kříž", "Obrázky z Rio de Janeiro"), historické čtení ("O staré vlasti"), úvahy o divadle a filmu, studie pedagogické atd.

Zdaleka tu nejde o přesný a úplný výčet všech Nekolových článků napsaných do novin; spíše o to ukázat jak nekonečně bohatá je jeho novinářská činnost a jak do široka rozvěven je vějíř jeho zájmů a pozorování.

Rovněž hodně je knih, které Nekola napsal a které vyšly tiskem: "Dobrodružství" (1924), "Země sedmi měst" (1934) měla čtyři vydání a byla též přeložena do němčiny a vydána v Německu; v roce 1936 byla v Československu zařazena mezi první deset nejlepších knih pro mládež od 15 do 18 let. Dále "Ostrov velkého klidu" (1936), "Třináctý guvernér" (1939), "Noc v hoře Královské" (1943), je to první česká sbírka básní vydaná v Kanadě. V roce 1947 vyšlo v Praze "Čtení o Kanadě".

Avšak psát články do novin a knihy, jenom v tom se Nekola pisatelská činnost nevyčerpávala. Napsal též několik učebnic: "Jazyk český", "Česká mluvnice" (1932), "Nová naše literatura" (1934), "English" (1934), "Spoken Czech", učebnice pro kursy češtiny na universitě v Torontu.

Rudolf Nekola se také zúčastnil prací v rozhlase: v Praze, v letech 1932–38, v Bostonu (1941–43), v Montreálu v letech 1941–43 a opět od roku 1949. Výlučně pro rozhlas napsal dvanáct her pod souhrnným názvem "Nad Československem slunce nezapadá" (o osudech Čechoslováků v různých zemích světa) a jiné hry jako na příklad "Ao coracao".

Nekola byl plný i jako překladatel. Bohatý je seznam anglických básníků, které překládal do češtiny: Edgar Poe, Robert Burns, John Mansfield, C. Tichborne, H. W. Longfellow, W. Whitman, G. Chaucer, G. G. Lord Byron, R. Kipling, C. Sandberg a j.

Psál-li Nekola do cizích novin, je též mnoho listů, která sám redigoval: "Okraje", rozmanitý časopis, vycházel v době, kdy Nekola byl v důstojnické škole v Josefově, "Spravedlnost" (Chicago, 1926), "Roj", časopis pokusných škol (Praha,

1932–35), "Kulturní služba" (Praha, 1935–36), "Zpráva", rozmanitý list ve vojenském táboře v Agdu ve Francii (1940), "Epistoly pro čs. vojáky" (ve Francii a v Anglii, 1940–41), "Naše noviny", rozmanitý deník čs. vojska ve Velké Británii (1940–41), "Čs. spravodajství" (Montreal, 1941–43), "Soubory Jihoamerických článků" (Rio de Janeiro, 1943–45), "Obrana vlasti", týdeník Svazu brannosti (Praha, 1946), "Obrana lidu", deník čs. armády (Praha, 1947 do 25. února 1948), "Naše novinky" rozmanitý bulletin Masarykova domu v Torontu (1949–50) a posléz "Nový domov" (Toronto, od 2. března 1950).

Vyšlo-li mnoho Nekolových knih tiskem — z nichž některé byly přeloženy a vydány v němčině, angličtině, španělštině, portugalské a francouzštině — je jich mnoho, které čekají na vydání. Z nich je třeba uvést dlo největší, na kterém Rudolf Nekola pracuje již od roku 1929: "Cisaf konstantinopolský", historický román o velkém králi středověkých Čech Jiřím z Poděbrad.

Avšak tím vším Nekolova kulturní činnost není skončena! Zkomponoval též celou řadu písní a pochodů, z nichž jeden (Expedicinário Brasileiro?), napsaný během poslední války v Brazílii a přijatý hudbou gardového pluku prezidenta Brazílské republiky, byl v té době v Brazílii velmi populární.

O Nekolovi jako člověku a českém vlastenci se sluší ještě napsat, že po obsazení Prahy v březnu 1939 uprchl do Francie, kde vstoupil do tvořícího se čs. zahraničního vojska v Agdu, odkud v červnu 1940 odjel s čs. vojáky do Anglie. Zde však dlouho nezůstává. Čs. zahraniční vláda ho posílá nejprve do Kanady (1941–43) a potom do Brazílie (1943–45). Na počátku roku 1945 opouští Jižní Ameriku a přes Atlantický oceán, Afriku a Portugalsko se vrací do Londýna. Zbytek války strávil s anglickým vojskem v Belsenu v Německu jako spojovací důstojník. V roce 1945 se konečně vrací domů, do Prahy. Stává se vedoucím redaktorem vojenského listu "Obrana lidu" a je povýšen na podplukovníka. Po komunistickém puči v Československu, po únoru 1948, Rudolf Nekola znovu přechá z rodné země a přes Německo se vrací do Kanady, kde trvale žije.

O tom všem mi Rudolf Nekola vyprávěl jednou v létě 1955 v Paříži, na Place des Vosges, ve stínu rozložitých platanů, nedaleko pomníku Ludvíka XIII., na náměstí, kde pobývá duch jiného exulanta, velkého Viktora Huga.

Dr. Jaroslav Trnka, Paříž

O PARAŠUTISTECH

VLADIMÍR PAVEZKA
26.6.1914-28.6.2001.

JEDEN ZE STATEČNÝCH

Vladimír Pavezka se narodil dva dny před sarajevským atentátem na následníka trůnu Ferdinanda d'Este 26. června 1914 ve Slavkově u Brna. Přestože Vladimír po maturitě na reálném gymnáziu v roce 1933 šel studovat lékařskou fakultu, na níž absolvoval celkem 8 semestrů, mladého medika jako by osudově přitahoval bůh války Mars, který poznamenal jeho rodiště v prosinci 1805 slavnou Napoleonovou bitvou. Čas Vladimírova zrození potom, jak ještě uvidíme, jako by ovlivnila drsnost Svejkových přátel, hostinského Palivce a sapéry Vodičky...

Školu důstojníků v záloze absolvoval v Hranicích a ve Valašském Meziříčí a potom působil na hranicích v Krnově jako zpravodajec. Po okupaci vlasti odešel do zahraničního odboje a do střediska formování čs. zahraničních jednotek v jihofrancouzském Agde dorazil po strastiplné cestě přes Slovensko, Rumunsko a Bejrút a Středozemní moře 27. prosince 1939.

V červnu 1940 potom četař aspirant Vladimír Pavezka odchází bojovat na frontu jako velitel jedné z čet 6. roty 1. pěšího pluku, aby po rychlé porážce Francie z přístavu Sete odplul 5. července 1940 do Velké Británie, kde byl později vybrán z dlouhé řady dobrovolníků mezi parašutisty.

Jeho výcvik zde popisuje Pavezkův věrný druh František Mastný, který se s Pavezkou zúčastnil v Anglii dvou parakursů a později i bojů v Karpatech a na Slovensku: „Nastupujeme 31. října 1942 v Manchesteru do letadla k našemu prvnímu seskoku. Uprostřed trupu otevřený kulatý otvor.

„Br – ta díra je strašná, ne, nepodívám se tam,“ myslí si nejeden z nás a ruce křečovitě zatíná do vlnitého plechu podlahy. Jen sem tam padne slovo. Můj partner Pavézka říká: „Vy kurvy, už jste v loži, už nemůžete zdrhnout...“

Letoun se blíží k doskočišti. Rozsvítí se červené světlo. „Action station!“ říká povel – ten, kterému patří, rychle svěsí nohy do díry a očima je přibit na instruktorově dlaní. „Go!“

Bledá tvář, oči bez výrazu a napjaté tělo mizí v díře, jen popruh plácne o stěnu, druhý muž je již připraven. „Go!“, hup – totéž. Poposedáme blíž k díře, na řadu přichází druhá dvojice, letadlo obléhá okruh. Ten seržant, říkající Go! a posílající nás k čertu, mně připadá jako řezník. Teď se na mne potvora usmívá a zvedá palec.

Vztyčím se, lehce odrazím, ruce pevně zatáty v kalhotkách a tělo napjaté. Padám ohlušen vírem větru. Jen rozmazaná čára zůstává před očima. Citím, jak mi proud vzduchu chce rozervat nohy a ruce od těla. Mímé trhnutí, šelest nad hlavou, „Ach,“ vydechnu naplno. Chytám se rukama provazu, jaký nádherný pocit. Padák mě měkce nese. Vracím se zase k životu.

„Číslo jedna, držet nohy při sobě!“ volá zespodu megafon.

„Vím to, ty vole!“ Musel jsem je na chvíli povolit z ustrnutí. Pékně se to houpe, je to příjemné, pode mnou skupina hlav kouká vzhůru, zvolna padám, teď mám přední hup, to dopadnu v zadním, rychle si uvědomím, na přetočení není času. Nohy k sobě a ohýbám hlavu. Zem jako by povyskočila, hum – nohy, záda, hlava dostávají náraz, který zadním kotoulem vyrovnávám a již mě padák vleče po zemi. V hlavě mi hučí, kdosi běží chytat padák, ale vyskakují sám a obíhám ho stranou, splaskne a položí se bez hlesu. Chacha, tak jsem celý! Svléknu popruhy a balím ten bílý chumel hedvábí.

„Haló, Pavézo, ou kej?“

„Ou kej!“, řve dlouhán. Smějeme se a s balíky padáků na zádech štráfujeme to přes louku.

V lednu 1943 jsme opět ve známé vile za městem. Zítra pak zase ty staré pocíty seskoků, tentokrát jsme již ostřílení a dlouhý Pavézka nestačí snižovat morálku nováčků otázkami: „Viš, jak rakev mají parašutisti? Čtyřhraný, ty vole, protože si vrazíš čapy do břucha.“, anebo „Ty, vezmi si dneska extrovky, abysme ta nemuseli převlíkat, dyž se zabiješ...“ Třetímu při oblékání padáku důvěrně šeptá, že dnes tam má docela určitě deku...

V Anglii mimo výcvik skoro rok působil Vladimír Pavezka jako aid-de-c u prezidenta Beneše. Od 1. října 1943 do 15. března 1944 je potom přidělen na zkušenou k britskému útvaru. Bylo by zajímavé vědět, jak zde svérázný mládenec z Moravy působil na noblesní Brity...

Na východní frontu k parabrígaďe dorazil Pavezka v rámci skupiny 22 důstojníků, ve které byli například parašutisté Tomáš Sedláček, Antonín Staněk, Jiří Štěrba či Jindřich Vaculík, po dlouhé

K 60. výročí ležácké tragedie bude tryzna 23.6. Mohl by tam promluvit býv. instruktor čs. parašutistů gen. A. Petrák z Bratislavy, pokud mu to zdravotní stav dovoli. --V Brně žijí 2 synové parašutisty Jindřicha Čoučka, který patřil do paraskupiny Biouvac a skončil v Mauthausenu. --"MF-D" měla 18.4. zajímavý článek o paraskupině "OUT DISTANCE"/A. Opálka, Kolařík, Čurda/. Vynikla hrdinstvím, naivitou a zradou. --V Ořechově měli tryznu za A. Opálku, místního rodáka. --"85" se dožil plk. Vladimír Maděra. Je stále aktivní. --28.5. bude otevřena naučná stezka z Horní Lidče do Lačnova. Na počest parašutisty J. Valčíka. --První skicu padáku nakreslil malíř Leonardo da Vinci v r. 1505. --Vých. paraskupině B. Němce pomáhal v r. 1941 Oldřich Pour z Přerova.

zažil jsem překvapení, když jsem se dověděl, že v Brně vychází již několik let publikace nazvaná "Skauteké listy". Vydavatelem je br. Zbyšek Pecha, na obrázku. Přednáší na letních táborech, ale hlavně zásobuje celý jihomoravský kraj užitečnými informacemi. Snaží se srozumitelně vysvětlit dnešní zmatek mezi skauty v ČR. Udrzuje naživu družinu Svojsíkova oddílu. Jeho nejbližšími spolupracovníky jsou br. Vošátka-GRIZZLY a br. Lešanovský-KAY. Kdo má zájem o uk. číslo, adresu je: Mezírka 5, 602 00 Brno. Tel. 4924-8702. MJ

cestovní anabázi. Ze skotského přístavu Greenock odpluli 15. července 1944 do Káhiry, odkud se přes Teherán a Baku dostali různými dopravními prostředky 9. září 1944 k parabrígaďe, která se již o tři dny později dostala do krvavých bojů...

Pavezka byl zařazen jako velitel kulometné roty, prožil i pozdější slovenskou povstaleckou kalvárii v Nízkých Tatrách a po přechodu fronty byl 23. února 1945 nadporučík Vladimír Pavezka převelen k 4. čs. samostatné brigádě v SSSR, u které skončil válku. Poté již kapitán Vladimír Pavezka sloužil krátce v severočeské Kadani u 45. pěšího pluku a 1. října 1945 nastupuje v Praze jako velitel čety Hradní stráže. V roce 1946 působí u téhož útvaru na pražském Hradě již jako štábní kapitán a přes „sešáckou“ vojnu se bodrý a řízný Moravák rozhlíží kolem sebe. Už u partyzánského štábu sovětského plukovníka Asmolova mohl vidět komunistické politikaření. V rozbouraném pohraničí si nemohl nevšimnout toho, jak komunisté aktivně rozvíjejí své plány na uchození moci, zatímco ostatní politické strany se jen pomalu probouzely k životu. Proto už 30.9.1946 odchází do Anglie.

Po návratu do Anglie pracoval Pavezka až do roku 1955 u firmy Baťa v Tilbury. V roce 1956 emigroval do Kanady a usadil se v Trentonu. Pracoval čtyři roky u Forda ve Windsoru, potom v letecké továrně v Renfrew v Ontariu, kde v roce 1979 odešel do důchodu a kde se o deset let později dožil konečně pádu komunismu ve staré vlasti. Při její návštěvě starý veterán navštívil i pražský Hrad, kde dokonce objevil autentický stůl, u kterého sloužil! Doufejme, že i zde však jednou dojde i k jiným návratům – například k duchu masarykismu, abychom stav naší současné republiky nemuseli parafrázovat slovy rázovitého Vladimíra Pavezky po jeho prvním seskoku padákem v Anglii... Jindřich Marek

O skautech

Jan Mareš-BONZO /Krynická 495/9, 181 00 Praha 81/tel. 02-8559-222/ pracuje na seznamu býv. skautů, kteří za války sloužili v RAF. Zabývá se také evidencí skautských příležitostných odznaků. Je expertem "Pošty českých skautů 1918". --Miloš Zapletal /Franklinova 729, 460 05 Liberec/ začal skautovat ve 4. oddílu v Pardubicích /vedl jej br. J. Nobilis-BR-NO/, brzy však přešel k pardubické vodní sedmičce. O ní vydal v r. 1976 román o 350ti stranách s názvem "Sedmička". Slovo skaut v knize být nesmělo. Další kniha na toto téma měla název "Ostrov přátelství". Dějištěm bylo tábořiště na Seči. --Máme foto z r. 1962: ve Vancouveru se sešla světová náčelní Lady Baden-Powell s Velenem Fanderlíkem a B. Špačkovou, roz. Dvořákovou. --Jan Švábenský-AKELA z Brna rád vzpomíná na svou cestu po Kanadě v r. 1997. Zastavil se u AKIHO v Mississauze. --Zakladatel čs. skautingu A. B. Svojsík vyučoval v letech 1901 až 1914 na Sladkovském gymnáziu na Žižkově. Má tam pamětní desku. --Vláda Novák udržoval dlouho kontakt s Jar. Foglarem-JESTŘÁBEM i s jeho spolupracovníky A. Vraspírem a J. Punčochářem. --Přátelé po světě stále vzpomínají na kapitána slavného pražského 5. vodního oddílu, ak. malíře Čenka Pražáka-AKELU. Zemřel ve Švýcarsku 18.10.1996. --Nestor českých vodáků Jiří Hold byl přijat prez. V. Havlem. --F. Čigánek-ALBI sepsal Neoficiální zprávu o výsledku jednání zástupců skautských organizací v ČR /kromě Junáka/ za účelem ustavení "Asociace skautských organizací v ČR", konaného v Brně 2.2.2002. Má 5 stran. --V. Nosek-ALBI byl ve Val. Meziříčí u JACKA.

V Charlotte, ve státě Sev. Karolína, žije se svou manželkou Carolyn, roz. Engel-ovou, docela poklidným životem Zbyněk Vlček, syn velitele Junáka a zpravodajského důstojníka, gen. V. Vlčka.

PŘÍSNĚ
TAJNĚ!

Z České republiky a Slovenska

Výbor pro lidská práva v Ženevě se 2x zabýval restitucemi majetku "emigrantů" po r.1948. Dospěl ke stanovisku, že ČR vůči těmto lidem porušuje základní práva. Nej- slabším místem na české straně je podmín- ka občanství.--Jistý Řád německých rytí- žů žádá vrácení celé vesnice na Bruntál- sku. Obec se jmenuje Karlova Studánka.-- V Pardubicích vzniká celoevropské logi- stické středisko kompjuťrů fy.Foxconn. Firma zaměstnává 2.000 osob a v prosto- rách býv.Tesly vyrábí kompjuťry Compaq. Jde o peníze z Tajvanu.--Komunisté ve Vsetíně prosazují, aby se na Dolní námě- stí znovu postavila socha Julia Fučíka.-- M.Duray je maďarsky mluvící člen sloven- ského parlamentu. V nedávný řeči označil Slovensko za "Horní Uhry". Má se hlaso- vat o jeho vyhoštění.--Zámek v Opočně se zatím šlechtičně Kristíně Colloredo-Mans- feldové nevrátí. Rozhodne Nejvyšší soud.--Ing.Josef Havel nám z Brna poslal fo- tografie ze slavnostního odhalení busty TGM v Užhorodě 27.3.2002. Tvůrcem busty je ak.sochař Vajce z Prahy. Početnou de- legaci z ČR vedl Petr Pithart. Starosta družebního města Česká Lípa přivezl team mladých fotbalistů, kteří se utkali s místními dorostenci. Upozornění:Kdo chce žádat o odškodné za majetek ztracený na býv.Podk.Rusi,může psát na:Občanské sdru- žení PR.,Pellicova 35, 602 00 Brno.--Korupce v ČR získává na síle. Bují hlavně mezi policisty. Nejvyšší státní zástupkyně M.Benešová uvažuje o využití "řízené provokace". Pokud by pracovník veřejné správy přijal od provokatéra peníze,bude propuštěn.--Evr.Unií vadí výhody Američanů při investicích v ČR.--Studenti navr- hli využití prázdných budov Svitů ve Zlíně pro Universitu Tomáše Bati.--Syn Jar. Řoutila, taky Jaroslav, z Leštiny, hraje druhou kytaru v šumperské kapele Dying Passion. Jinak ovládá znamenitě pekařské řemeslo.--Let.historička Milada Vávrová oslavila "80". Gratulujeme!--Světový zakladatel McDonaldů, Raymond Z.Kroc, má ko- nečně desku ve svém rodišti. Tím se ve Stupně-Břasích /u Rokycan/ oslavilo též 10.výročí vstupu firmy na český trh.--Kan.pošta nám ztratila balík s obálkami pro čtenáře v ČR s č.1-2/2002 "Kan.Listů"./Druhý balík došel./ Kdo nedostal č.1-2, nechť se ozve na adresu:P.Svoboda,Na Vyhliště 175, 252 63 Roztoky u Prahy.Jinak: Pavlova dcera promovala 24.4. v Karolínu. Gratulujeme oběma!--V Hamburku byla zrušena pobočka Čs.labské plavby.Přestěhovala se do Magdeburku,kde byla vybudová- na moderní křižovátka vodních cest Evropy.--T.Pospíchal s paní/z Pardubic/vydali vlastním nákladem a vlastníma rukama 2 zajímavé brožury:"Jan Zrzavý" a"SILVER A". Dokonce s dobrými fotografiemi.--Prezident ČSA M.Kůla,nám sdělil,že jeho letouny nyní létají pravidelně do čtyř italských měst: do Říma,Benátek,Milána a Boloni. ČSA patří nyní do aliance Sky Team.--Profesor MU v Brně nám poslal zajímavou stu- dii "Zůstáváme věrni?". Zabývá se uplatňováním Masarykova odkazu ve světě 21.sto- letí.--Adresa Veřejného ochránce práv:Otakar Motejl, Jezuitská 1, 602 01 Brno.--V Calgary a ve Vancouveru hrál úspěšně jun.hokejový team ze Vsetína. Sahráli 12 utkání ve 12ti dnech.Nejvíce branek nastřílel Tomáš Měch.Asi o něm uslyšíme v NHL.--Něm.sběratel R.Kreissl daroval "rodným Čechám" potažmo Náprstkovu Muzeu 1.250 anatolských koberců a stovky uměleckých předmětů z Asie a Afriky. Vysloužil si od V.Havla loni Medaili za zásluhy.--Očekává se,že Aleš Pospíšil se stane gen.konsul- em ČR v New Yorku,ale Helena Opolectká se nestane velvyslankyní ČR v Kanadě.Bude šéfkou Kavanova teamu u SN v New Yorku.--Zjistilo se,že Hradní stráží veleli nej- méně 2 býv.agenti StB.--Praha dostala repliku knihovny Franze Kafky. Dárce byla něm.automobilka Porsche. Bude se nacházet v Meiselově ulici v Praze.

Historička a novinářka Alena Leksavská u- možnila loni vydavateli t.l. setkání s obuvnickým expertem Janem Pivečkou ve Slavičíně. Byla v té době redaktorkou listu "Rokytník" a jeden se jen musel po- divit,jaké široké znalosti má a kolik li- dí zná. Zařídila také návštěvu slavičín- ského leteckého mini-muzea. MJ

Jan Pivečka, obuvnický expert

Narodil se 24. 10. 1919 ve Slavičíně. Studoval čtyřleté gymnázium v Uherském Hradišti a obchodní akademii v Brně. Vyučil se obuvníkem a v roce 1943 založil v ot- cově podniku po Baťově vzoru učňovskou školu.

Po skončení II. světové války byl zvolen předsedou Československého obuvnického průmyslu. Tomáš Ba- ťa mu nabídl místo v Baťově organizaci, které přijal a v září 1946 odešel do Indie. Do vlasti se vrátil až po 44 letech.

Pracoval v Batanagaru u Kalkaty a později v Láhau- ru (Pakistán) jako vedoucí koželužny. Při cestě na Já- vu vážně onemocněl. Zotavoval se v Německu, aby se posléze vrátil k firmě Baťa, která ho poslala do Se- negalu, kde reorganizoval výrobu. Spoluorganizoval vzdělávací kursy pro zaměstnance firmy v Evropě a Severní Americe.

Od roku 1980 začal pracovat jako nezávislý poradce pro obuvnický průmysl na různých projektech obuv- nického a kožedělného sektoru ve světě, zejména v rozvojových zemích, mj. jako představitel UNIDO a Evropské banky pro rekonstrukci a rozvoj.

ZÁSLUHY:

Po celý život se hrdě hlásil k češství, nikdy z jeho jmé- na nezmizel háček a vyžadoval správnou výslovnost svého jména. Po roce 1992 se zapojil do podpory trans- formace v bývalých socialistických zemích. Pomáhal především mladým lidem, kteří se připravovali na obuvnické povolání. Při každém setkání s krajany, ze- jména na mezinárodních kongresech a konferencích, zprostředkovával odborná setkání a opatroval odbor- nou literaturu.

V roce 1990 se vrátil na pozvání Vysokého učení technického Brno-Technologické fakulty ve Zlíně, do vlasti, aby přednášel studentům o změnách ve svě- tové obuvnickém průmyslu. Podporoval z vlastních finančních prostředků stáže, studijní pobyty a účasti na odborných akcích.

V roce 1992 inicioval založení Mezinárodní školy moderního obuvnictví ve Zlíně. Pro Střední umělec- koprůmyslovou školu v Uherském Hradišti a Vysokou školu uměleckoprůmyslovou Praha organizoval soutěže s obuvnickou tematikou. Podporuje ekologíc- ké spolky v oblasti Bílých Karpat.

V roce 1996 založil Nadaci Jana Pivečky, která spo- lupracuje se školami a motivuje žáky a studenty k ak- tivitám, jež pomáhají talentům dostat se do světa. Za- jišťuje účast studentů na mezinárodních kožařských a obuvnických veletrzích v Düsseldorfu a Pirmasensu. Každoročně umožňuje účast vybraných studentů na mezinárodním kursu obuvnického modelářství.

Doktor potřásá hlavou: „Je to moc ošklivé, pane. Zanedbané, zastaralé. Měl jste přijít tak před dva- ceti lety!“

„Ale já tehdy u vás byl, pane doktore!“

„Opravdu? A co jsem vám řekl?“

„No, to jste byl ještě vojenský lékař a křičel jste: Ven, ty simulante!“

Edvard Beneš: dilemata evropského politika

VÁCLAV HAVEL

Do debaty o smyslu dekretů v našich dějinách promluvil i Václav Havel. Přinášíme podstatný výťah z jeho článku, který vyšel včera v těchto evropských novinách: Süddeutsche Zeitung, Neue Zürcher Zeitung, Gazeta Wyborcza, Magyar Hirlap, Sme, Le Monde, Format.

České země leží v samém středu Evropy, v exponova- ném místě, kterému se nev- yhnul žádný evropský konflikt, ba kde dokonce mnohé evropské kon- flikty začínaly a končily. My Súdeto- evropané jsme jedněm z obzvlášť zkoušených svědků propojenosti Ev- ropy jako politického faktoru. Proto také zesíleně pociťujeme svou spo- luvědomost za evropské dění a pro- to si také v zesílené míře uvědomu- jeme, jak velkou historickou šanci pro Evropu jako celek i pro nás v ní je idea evropské integrace.

Tato zvláštní exponovaná poloha českých zemí přivedla v mnoha po- hledných okamžicích evropských dě- jin představitelů našeho státu před dvěma dilemata. Totiž zda mají ublí-

žit národu tím, že se podrobí něčí- mu diktátu, nebo tím, že se mu nepo- drobí. Zda zvolí řešení takzvané pragmatické, anebo řešení morální.

Hrozné dilema prožil českoslo- venský prezident Edvard Beneš v době mnichovského diktátu. Věděl dobře, že jde o agresi šilence posvě- cenou našimi tehdejšími spojenci, kteří tím zradili nejen smlouvy, kte- ré podepsali, ale i hodnoty, které vy- znávali, a že v zájmu národní ety a zachrany mravní integrity by bylo správné se tomuto diktátu nepodro- bit. Věděl zároveň, co by to mohlo znamenat: tisíce a tisíce mrtvých, zničenou zemi a její pravděpodob- nou brzkou vojenskou porážku ne poměrně silnějším protivníkem.

Evropán Beneš

Ve 30. letech Edvard Beneš ztěles- ňoval ty nejlepší tradice našeho kon- tinentu. Spolu s přáteli tehdejší Spo- lečnosti národů, budoval mírové vaz- by mezi státy a varoval Evropu před rozmáhajícím se fašismem. S předvi- davostí vnímavého Súdetoevropana našel, k jakým hrůzám se schyluje, a barcoval, žel neúspěšně, apatičsky Západ. Byl to právě on, kdo - proti odporu českých nacionalistů i súde- toněmeckých hendelinců - nevěřil v duhu pět letných let naši zemi ti- sícům svobodomyšlných Němců i

Rakušanů, kteří náleželi v Českoslo- vensku snad nejvlivnější evropské útočiště. Hitler rozpoutal proti Bene- šovi nenávisťnou propagandu, jejíž některé stereotypy bohužel dodnes přetrvávají i v aktuálních diskusích jako často neuvědomělý, bezmyšlen- kovitě přijímající spodní proud. Beneš věděl, že by jeho rozhodnu- tí odmítnout mnichovský diktát bylo provázáno i nepochopením a odporem demokratického světa, kte- rý by z něho udělal českého naciona- listu. Škůde mlu, provokátora a ha- zardéra pošlele doufajících, že str- ně i další národy do války, jež vů- bec není nutná.

Rozhodl se pro kapitulaci bez boje, protože se mu zdálo, že to je odpovědnější než riskovat kapitu- lací zaplacenou nesmírnými obětmi. K válce stejně došlo a oběťmi na ži- votech i stacích ji zaplatili nejen Češi, ale i ti, kdo v Mnichově blaho- vě věřili, že zachraňují mír.

Zajatec Mnichova

Mnichovská dohoda je historic- kým traumatem, které ovlivňuje čes- ké myšlení dodnes. A Beneš, frustrovan z mnichovské dohody, se rozhodl něco podobného již ni- kdy nedopustit. Ten to muž, jehož příbuzné nechal Hitler pozavírat do koncentračních táborů, se v londýn- ském exilu stal symbolem českého boje proti nacismu a naší demokratic- ké tradici; tím, čím byl de Gaulle pro Francouze a královna Wilhelmi- na pro Holanďany, anebo i Church- ill pro Brity. Pamatují si dobře, jak si lidé po válce Beneše vážili a kolik naději do něho vkládali. Byl pro ně skutečnou zárukou naší svo-obody, demokracie, nezávislosti a na- šich dobrých perspektiv.

Jak se nakonec stalo, že v roce 1948 tento starý a zlomený muž bez boje ustoupil komunistickým pučis- tům? Jak se stalo, že tento muž, kte- rý se hlásil k evropským liberálním a demokratickým tradicím, nenávi-

děný nacisty i komunisty, postupně přijal za svou myšlenku, že dlouho- dobější mír lze zabezpečit jen vysídle- ním milionů Němců? Je laciné a po- vrchní odolat tuto otázku a zkrato- vitě jej jmenovat jedním dechem s Miloševičem či se Stalinem. Ed- vard Beneš sdílel tuto představu s politiky, jako byl Churchill a Roose- velt, jako byli polští politici Sikor- ski a Mikolajczyk.

Obětní beránek

Benešovo počinání v tragických mnichovských dnech i v době pová- lečné bude asi trvalým tématem dis- kusí. Vždycky jsem tihl a dodnes užnu spíš ke krutickému názoru na jeho rozhodnutí v těchto osudo- vých chvílích. Tato rozhodnutí měla totiž cosi společného: před ře- šením morálním byla dána před- nost řešení takzvané pragmatické- mu. Mne osobně ale dnes daleko více než nestálé krizizování Bene- še za jeho kapitulaci před zlem zají- má sám původ tohoto zla, jeho vý- voj a společenské mechanismy jeho tolerování. A samozřejmě i ukaz nad jiné zajímavý a neustále poněkud opomíjený, totiž zvláštní schopnost nás všech promítat vlast- ní selhání do vybraných obětích beránek a jejich trvalým krizizova- ním se sami před svým svědomím

očisťovat. Spíše než otázka, proč Beneš přijal nakonec mnichovskou dohodu a myšlenku vysídlení, mne tedy zajímá otázka jiná: jak se sta- lo, že to vůbec udělat mohl a že to vyvolalo tak malý odpor.

Odpovědnost politika

Nechť jakékoli politické rozho- dování jednotlivce relativizovat a odpovědnost za něj rozptylovat. Pat- ří k osudu politika, že musí občas rozhodnout za jiné a za své rozhod- nutí musí nést odpovědnost před nimi, ale i před soudem historie. Upozorňuji pouze, že tento soud, má-li být spravedlivý, musí přihlí- žet i k tomu, zda se přenášením veš- keré odpovědnosti na jedného muže někdo nezabýváje i odpověd- ností své.

Dnešní evropští politici, ale i no- vináři a další veřejně činné osoby by si proto měli uvědomit, že nesou odpovědnost za své činy i za svou pasivitu, pokud podléhají pokušení vypočítat dílny nacionalismu a sta- rých historických sporů z jejich lah- vi, anebo pokud tomu rozhodně ne- věří. Bohužel, oživovali starých ob- razů nepřítelů se v poslední době stá- vá módou střední Evropy. Nedop- ouštěme, aby se tento jev stal nená- padným počátkem neblahuho vývo- je na našem kontinentu. 20.4.2002

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

V Domě důchodců v Průhoncích u Prahy zemřela býv. profesorka českého gymnázia "Komenského" ve Vídni PhDr. Anežka Louženská-Šašková, 93. -- V č. 2 švýcarského "Polygonu" zaujaly 2 články Lučka Frýborta /z Hannoveru/. Jeden se týkal února 48. -- Sokolka E. Bujnová /z Vídně/ vynikla na konferenci "Česká a slovenská otázka" svým příspěvkem "Proč jsem Čechoslovačka". Konala se v Praze 25.3. -- 13.2. slavil prof. Jaroslav Krejčí v Anglii "86". -- Helena Vondráčková měla 3 úspěšné koncerty v Austrálii. Na klavír ji doprovázel Pavel Větrovec. -- Míra Dobrovodská žije spokojeně v Haidu/Rakousko/. -- V Göteborgu ve Švédsku začal soud s dvěma českými pašeráky heroinu. Hrozí jim 10 let vězení. -- Historik S.F. Berton /Austrálie/ poskytl interview M. Vostatkoví pro filatelistický bulletin "Informace". Zdůraznil zásluhu vydavatele t.l., že ho spo-

jil s učitelem K. Gottwaldem ze Sezemice a s J. Fiedlerem ze Stuttgartu; od něho vedla cesta k býv. komisaři Gestapa Pannwitzovi a k důkazům, že "Jindra", alias Vaněk, spolupracoval s Gestapem. -- V Praze zemřel Adolf Müller, zakladatel exilového Indexu, 72. V 70. a 80. letech se zasloužil v Kolíně n. Rýnem o vydání několika set knižních titulů, včetně dvou titulů V. Havla. -- Naš čtenář Robert Wiener oslavil v Tel Avivu "90". -- A. Jirásková napsala dojemný článek o svých začátcích v Austrálii pro bulletin Sokola Sydney. Starostou jednoty je Jiří Jelínek. Jednota dostala darem od Gen. konsulátu ČR 600 filmů a 16 mm promítačku. -- Čs. dálkovou školu vybudoval v záp. Německu v 60. a 70. letech prof. Josef Kratochvíl - J.K. Baby, poúnorový exulant z Brna. -- Stovky občanů Izraele žádají o občanství ČR. --

Absurdita: Pokud chtějí občané ČR usedlí na N. Zélandě v půli června volit, musí se dostavit osobně na gen. konsulát ČR v Sydney. Zprávu přinesl bez komentáře bulletin Česko-slovenského klubu v Aucklandu. -- V Bonnu proběhl "Týden Komenského" v rámci "Setkání slavistů". -- Na šumavu bylo ze Švýcar dovezeno 9 bizonů. Radní v Kašperských Horách se teprve nedávno dověděli, že se množí jen jednou za 3 roky. -- Slavný dirigent a skladatel Rafael Kubelík zemřel 11.8.1996 ve Švýcarsku. Jeho popel byl uložen na Slavíně. -- Vyšla kniha red. Jaroslava Strnady ze Švýcar "Panoptikum". Těšíme se, že nám red. "Trsu" pošle red. výtisk. -- Ve švédském jazyku vyšla kniha o "Eskymo Welzlovi" pod názvem "Den Tjeckiske Robinson" /Český Robinson/. -- V. Donát našel ve Státní knihovně doklad, že skutečným objevitelem Austrálie v roce 1605 byl španělský hejtman Pedro de Quiros a na počest španělského krále Filipa III. Habsburského nově objevenou zemi nazval Casa de Austria. -- V. Fryš nám z Austrálie poslal foto osmi mužů z Dachau 19.5.45, po osvobození lágru Američany. Jsou tam mj. bývalí vězni B. Opočenský, R. Major a A. Bečvář, jakož i am. repatriční důst. J. Falta. Na rubu snímku je: 17:30 hod., 29.4.45.

Dr. Vladimír F. Šetina, bytem Birsteiner Str. 27, D-603 86 Frankfurt am Main, Německo, je skutečný "vševěd", který má vřelý poměr k východočeskému kraji. Tvrdí, že jeho rodina je z Břeň u Přelouče. Tam se narodil jeho otec i jeho strýc, pardubický arciděkan Msgr. Vincenc Šetina, který za svého dlouhého života vykonal pro kraj tolik dobrého, že na něho i dnes v Pardubicích vzpomínají v dobrém. Za totality byl zavřen v želivském koncentráku, po stalínismu se směl vrátit, zemřel v r. 1962 a je pochován v rodinné hrobce v Přelouči. Vladimír F. Šetina se narodil v r. 1922 u sv. Apolináře v Praze.

Uprchlícký lágr Schwabach u Norimberka, v červenci 1948: skupina soc. demokratů, kteří se tam náhodou sešli. Zleva Jiří Brůcha, Jan Klapka, M. Voldřichová, posl. Jan Novotný, Josef Horák a Mirko Janeček. Nejtragičtěji skončil Honza Novotný: přišel o život v autonehodě 7.11.1950 v St. Césaire u Montreálu.

NAŠI V USA

Téměř všechny restaurace McDonalldova řetězu v USA mají plast. desky s podobou zakladatele firmy Ray Kroce, jehož rodina pocházela ze Stupna u Břasů, okr. Plzeň. Někteří krajané litují, že v textu není zmínka o jeho českém původu. Navíc: některé prodejny mají nápis: "No cheques, please!". -- Předsedou Rotariánů v Maitland, FL. je Valach Fr. Kozumplik. -- Anglo-česká anthologie čs. exulantských básní vyjde v Plz. ni na Kongresu SVU. Objednávky v USA přijímá: Dr. V. Borkovec, 12013 Kemp. Mill Rd., Silver Spring, MD. 20902, USA. -- 1.2.2002 zemřel ve Van Nuys, CA. vodák a

hud. skladatel Áda Vodrážka, 89. -- V Carnegie Hall měla úspěch Hudba Hradní stráže a policie ČR. Pod dirigentem Josefem Vejvodou zahrála i polku Jar. Vejvody /jeho otce/ "Škoda lásky". -- Pardubický kraj dal na sochu TGM poblíž Bílého domu 40.000 Kč. -- Bezpečnostní opatření v USA komplikují brigády studentů z ČR. Lov na turisty, co v USA pracují na černo a neplatí daně, pokračuje. -- Na kat. konferenci v Houstonu, TX přednášeli mj. známý

biskup P. Zurek /S. Antonio/, Msgr. Petr Esterka a královéhradecký biskup Dominik Duka. -- V Čs. domečku v Balboa Parku /San Diego, CA./ byl 9.3. Dětský den. Duší podniku byla Alena Jánská. -- V Chicagu vycházejí dvojce noviny podobného názvu: "Hlas národa" rediguje P. Dušan Hladík; "Hlas národa" vydává české středisko Velehrad. Prof. Kmenta poznamenal: "Češi mají problémy se dohodnout a to se zřejmě týká i českých katolíků". -- "Hospodář" z Texasu přinesl originální partituru Vejvodovy polky "Škoda lásky"; slova napsal V. Zeman. Kopii: vážným zájemcům pošleme. -- Galerii Albína Poláška /tvůrce sochy Radegasta/ ve Winter Parku, FL. navštívil nedávno nový český ambasador v USA Martin Palouš. /Doporučujeme všem budoucím návštěvníkům galerie, aby si přečetli knihu Ruth Sherwoodové "Život Albína Poláška" /Carving his own destiny/, kterou z originálu přeložila Běla Havlíková a která vyšla v Edici "Nového domova" v Torontě v r. 1961. -- Kurátorkou středověké sbírky Metropolitního Muzea v New Yorku je krajanka Barbara D. Boehmová. Spolupracuje s Jiřím Fajtem.

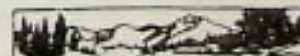
v Seminole na Floridě žije obětavá krajan /původem z Olomouce/, paní Eva Vavrouchová. Je známá jako pěstitelka nejsladších grafe-fruítů, což jsou prý "Adamova jablka". Na snímku: paní Eva a myšák Mickey. Heron Pedro je asi notně žárlivý.

V Sun City Center, FL. žije býv. Sokol Josef Machek, dřívější resident Montreálu a náčelník Sokola v Los Angeles, CA. Se zdravím je trochu na štíru, ale na Floridě mu nic nechybí. Plně využívá moderních možností ke koupání a rekreaci.

Střediskem života našich krajanů v okolí St. Petersburgu je Czechoslovak Cultural Center. 1601-49 St. South Gulfport, Florida 33707-4340. Tel. /727/ 321-5977. Předsedkyní klubu je p. Frances Podlenová. Vydávají "Bulletin"

Se zármutkem jsme přijali zprávu, že na svém ranči poblíž San Diega, CA., zemřel 6.3. 2002, významný krajan Ing. Martin Zubatý. Bylo 84 let. Narodil se 23.9.1917 ve vesničce Tasov u Hodonína. Odešel do USA po únoru 48, kde se u firmy Siemens dobře uplatnil. Měl 50 patentů.

Old West Stamp Shop
Established 1953

COMPLETE LINE OF PHILATELIC SUPPLIES
TONY & CECIL GIFFA
ROOM 233 UNIVERSITY BLDG (303) 629-5182
910 16TH STREET DENVER, COLO 80202

Měsíčník moravského humoru

"TRNKY-BRNKY", Box 55
763 12 Vizovice, ČR.
US\$10 za rok..